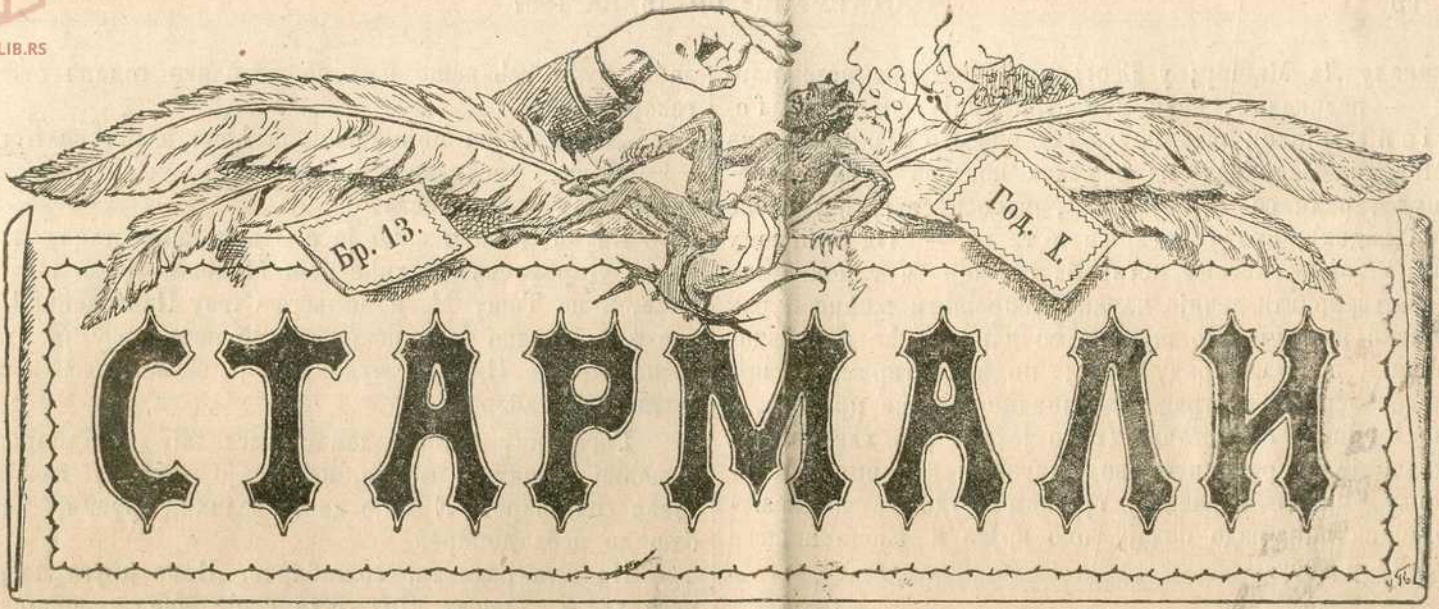

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. маја 1887.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Преплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг

О министарској кризи у Србији.

Очеш'о се „Виделов“
Мрко-шарен маз.
Испод ногу министарски
Распук'о се јаз.

Јазичници стари
Пригнуше се паду;
Јогундук им рече
Да се још не даду.

Терет греха гњечи,
А нога се клиза, —
И то вам се звала
Министарска криза.

Потргоше средства
Волшебја свога,
Да запуше рупу
Испод својих нога.

И њихова страва
Преко Саве зађе,
И голема рупа —
Закрпицу нађе.

Седам милијуна —
То су нови дари.
Ал тим се не живи —
Већ само крпари.

Седам милијуна
Немају могућства
Да зајазе рупу
Њина распикућства.

Седам^т милијуна
Тананих банака, —
Сад на томе стоје
Та господа јака.

Докле ће их држат'
То постоље лоше?
Е па догле, док се
Банке не потроше.

А ветар им већем
Око уха свира:
„Банчица све мање,
А рупа све шира.

П ц.

Весели календар.

V.

Мај. — Цветан.

Мото:

Тек што прође април, знај.
Да је наст'о месец мај.

Маја месеца ступа сунце у знак близанаца; али близанаца има и на земљи, — само што не би било лепо да човек земљу са небом упоређује. Од куда је мај своје име добио, то питање још није решено; од негдашњег комесара Мајтињија за цело није, можда је од мајске скупштине у Карловцима, Овога се месеца песници непрестано вајкају, што нису као Шилер и Гете, те све уздишу: „о мај!“ — Калдуђери славе недељу раслабљенога и читају неке огласе по новинама; госпоје конзултирају лекаре у којој се илици најбоље проводи; паметни људи утиру пут од зборова до избора; санитетски одбори одмарају се од свога тудног напрезања — (егзекутори се не одмарају); пештанску ланчану ђуприју преносе на виловску бару, а видовачка скела превози на

каналу Ла Маншу; у Београду се затвара позориште и — радикалци; неки министри имају ферије (ferient ruinae); штампа се седамдесето издање песама Максима Задрина; од пољских послова суше се кошуље, пали се (туђа) слама, износи се (туђе) ђубре (на видик); краду се коњи и т. д. — Од кућевних радњи овога месеца могла би се који пут почистити соба, закрпити дечије чарапе, испрашити женин ђурак (онако на њој). По шумама се дању шеће по хладовини а ноћу се краду дрва; по намастирима се пре подне лешка на трави са западне стране црквене, а после подне са источне (како је кад где хладовина); иначе је у природи право уживање: комарци већ почињу умилно свирати, у гусеница буди се човекољубље, па нам радо падају око врата и слепи мишеви улећу у собу.

Пут по Шајкашкој.

Стева Павловић је путо . . . — Ја мислим да она последња два слова не треба ни да испишем, јер ћете ви и без тог знати, да та два последња слова значе: „во,“ и да је дакле С. П. путово по Шајкашкој. Кад га ко пита: шта ће, а он вели: „имам посла,“ а ко има посла тај или је већ посланик, или бар хоће да буде посланик.

Возио се тако г. Стева, возио, возио, па му пут дуго трајао. То се већ њему једаред десило на неком политичком путу, па да би скратио тај пут, а он удари странпутицом. Зашто не би то исто радио и по шајкашком пољу. Удари дакле неком пречицом, бар се њему тако чинило.

На њиви, мало подаље стоји Шајкаш, први кога је г. Стева видио, те му вели: „Море господине ти си зашао, није овуда пут.“ Господин Стева се сетио

да су му то већ више њих од неколико година овамо говорили.

„Па хајд на моји коли, па ћемо изаћи на пут.“

„Хвала господине, не могу се на твоји коли возити, имам друга посла.“

Идући даље мислио је г. Стева непрестано, зашто то угарска влада хоће баш Милоша Д. за посланика, а не Тошу М. и не њега Стеву Павловића. После тога мислио је о неком солгабирову, па у мислима је и задремо. Није ни чудо што је после почео и сањати о солгабирову.

Господину Стеви данас изгледају солгабирови страшно велики, и моћни, па му је и у сну изашао такви солгабиров. Е није да је велики, крупан, него баш до неба допире.

Па шта ради тај солгабиров. Нема друга посла него хвата мишеве. Под њим стоје две мишоловке. Једна је скоро као друга, нема велике разлике, али г. солгабиров занима се само с једном, а ону другу бацио у крај.

„Зашто чиниш то господине солгабирове?“

„Зашто? Зато, што сам на овој мишоловци хватао и до сад мишеве. Метнуо сам у њој путеве и телеграфе као мамац, ал нисам ништа ухватио. Видим већ да и у њу неће нико ући. Сувише је позната. На стару мишоловку неће ни мишеви.“

„Па и ова друга није баш нова.“

„Није нова,“ вели г. солгабиров, „није нова, ал је овде непозната. Њу сам позајмио из комшилука. У њу су већ многи ушли тамо, па ће ваљда и овде.“

„А шта је то велико у великој руци? — пита господин Стева.

„Е шта је! Видиш шта је. Рит. Њега ћу метнути као мамац.“

ПОДЛИСТАК.

Добро се свршило.

Шала у једном чину. Написао Ј. П. С.

Л и ц а:

Бојана Миличић, кћи „тетка-Соке“.
Шала (Бранко) Миличић, брат јој од стрица.
Милан Догматић, богослов. } На стану код „тетка-Соке“.
Светислав Измирић, богослов. }

Збива се у Карловцима.

ЂАЧКА СОБИЦА.

Прва појава.

Бојана (долази са писмом и чита га).

Драга Сејо!

Ево већ недеља дана, како сам дошао амо доле у свој завичај, да проведем ово неколико часова међу својима, међу родбином. Но не могох срцу одолети, а да не завирим мало и у ваш крај, да не дођем у Карловце, да видим, шта ми и ти радиш, јеси-ли жива и здрава, и јеси-ли још онако лепушката, као што си пре била. О моме доласку немој ником ништа говорити; а сад остајем љубећи те

Бранко.

Лепо пише, красно пише, а по најлепше ти мој Бранко пише. Еј мој Бране, зна ти Бојка све. Бајаги (гледа у пи-

смо) „да проведем ово неколико часова међу својима, међу родбином“, — а знам да никад неће бити код куће, већ ће ти мој Бранко највише облетати око госпођице Зорке, код ње ће он најслађе часе проваћати, па и ако Зорка није случајно члан родбине. Ха, ха, ха, ха! Ала ће се нешто и изненадити, кад му станем: А шта ради милостива? — Каква милостива? рећи ће он. — Ех, ех, мислиш ти да ја не знам твоје замке? Та сети се само мало боље! — Не знам богами! опет ће он. — А да шта је милостива госпођа Зорка! рећи ћу му ја, и он ће се као у бунилу стати да сећа, и сетивши се рећи ће онако тек: да, да, збиља познајем неку госпођицу Зорку, али Бојка буди уверена, да ја са истом госпођицом . . . . .! — а ја ћу му тек, као некад, кад се свети Петар одрицао Христа: кукурику! — Али Бојка! — Кукурику! — (Јаче.) Али Бојка! — И трећи пут: кукурику! и тада ће се запело сетити, и праву ми истину рећи, а то је да воли Зорку. Тако, план је готов. — Е али ако он стане: а шта ради господин супруг?, али не, он не зна, ако му баш није Зорка казала. Не, не зна он, да ја волим Милана. Да, Милан мој, мој Милан! Али где је, још га нема. Дај да се пожурим, да спремам књиге, јер тек што није дошао. (Спрема књиге; оставивши писмо на сто, пева)

На те мислим, када зора свиће,
На те мислим, кад се сврши дан,

WWW.UNILIB.RS Шта мислиш? Јели да је доста велики.“

Господин Степа побледе; сети се и у сну нечега, па промуца: „А зашто ти господине не узмеш сасвим нову мишоловку. Ја мислим да би та била најбоља. Ко зна можда ће се о тој твојој мишоловци расчути овде, да је она у комшилuku хватала мишеве.“

„А какву би ми ти мишоловку препоручио? пита солгабиров.“

„Бољу него што имаш ти. У ту твоју мишоловку уђе миш, па само не може напоље, али из ове моје, не само што не би могао напоље, него би га тамо одмах удавила, па би ту било одмах и неколико Германових попова, да му читају опело. Моја је дакле мишоловка дуплована.“

Не зна се шта је учинио солгабиров, јер се г. Степа пробудио.

„Шта је? пита кочијаша.“

„Зло смо залутали господине, не знам хоћел се добро с нама свршити.“

И г. Степа можда и данас путује по Шајкашкој. Али на оној странпутици, којом је зашао слабо ће наилазити Шајкаша, јер ја бар мислим, да они још увек иду својим старим, правим путем.

У Ш Т И П Ц И.

Чује се, да ће се београдска влада, покрпити новом чланом. Дакле опет једна флека више.

* * *

Гарашанин је опет „сретно“ прекужио министарску кризу. Како кажу оно Немци? *Wer bestimmt ist für den Kerker, Lieber Schani der ersäuft nicht.*“

* * *

На те мислим, кад се свако биће спрема, да почива тихи сан!

Друга појава.

Милан, (долази). *Бојана*.

Милан. Добро јутро, госпођице!

Бојана. (Збуњено.) Добро — — добро вече!

Милан. Али Бојана, још није ни: добар дан!, а још мање: добро вече!

Бојана. Да збиља; добро јутро! (за себе). Ала сам се сплела.

Милан. Ви сте госпођице узбуђени! Ако смем за узрок знати? А збиља, какво је ово писамце!

Бојана. Писамце? . . . . Да, збиља . . . . писамце . . . . откуд то писамце . . . . (за себе.) Шта ћу рећи, о мене . . . „Воже, у твоје руке предајем дух свој!“ (Гласно.) Извините, али ја сам била тако слободна, те сам узела неколико листи од нашег папира, да напишем својој пријатељици неколико реди. (За себе.) фала милом Богу, те се извукох из ове афере.

Милан. Али госпођице, моји су папири ружичасти!

Бојана. О гле! Ја сасвим заборавила да су ваши папири ружичасти. Да, да, о . . . (за себе) ух, шта ћу сад слагати? (Гласно.) Ваш да вам много не цифрам, то сам писмо добила од своје пријатељице. (За себе.) Но сад сам савршено слагала.

У Троједници још никако да се нађу троје, да покрену збор.

* * *

Ту баш не знаш шта је горе. Ил код нас овамо два збора нар. слоб. странке, ил у Троједници ни један.

* * *

У Троједници нема збора не „слоге ради“, него солге ради, и то оног главног солге ради, што седи у Загребу.

* * *

Бан је мислио, да га у Срему не познају, па је путовао онуда. Но познају га тамо врло добро.

* * *

Герман се вратио и отишао прво у манастир Беочин. Но ни Беочин, неће загладити његов црни чин.

* * *

Оданде је отишао у Шишатовце. Шишатовце, то му је увек био мио посао.

* * *

Кад се човек окупља, он излази напоље, ал наша окупација сувише се отегла.

* * *

Напоследку бива по нас та окупација, скупација и тим ће се свршити.

* * *

Иде и Спасов-дан, ал код нас је још увек пацов-дан.

* * *

Но тешимо се, иду Духови, ал само нек не дођу зли.

* * *

Карловачки се двор оправља. Јест, ал и то је могло бити, што Герман није тамо.

Милан. Сад већ видим колико је сахата купцуло. Видим да је нека тајна за коју ја не смем знати. Тешко мени кад се то од мене таји.

Бојана. (Мало поплашено.) Најпосле ево га прочитајте, знам да ће те се смејати. (Даде му да прочита последњи ред и потпис; тргне писмо и отрчи напоље.)

Милан. Ако ја имам појма о целој овој ствари не био који сам. Другарица! Писмо! Потпис: Бранко! Па још оно: „О мом доласку ником ништа не говори; а сад остајем љубећи те — Бранко!“ Није ли то издаја?! Или зар не мисли тај Бранко о каквим тајним састанцима? Та то је страшно. То није лепо да ме вара! То ли је њена заклетва да ће бити верна! То ли је зар? О небо, сруши се на ме! Та зар можеш допустити да се под тобом и тако што збива? — О, и усуди се неверница показати ми потпис. Још вели, да ћу се смејати. Да да, требао бих да се смејем, како ме је залудила и преварила. Требао бих да се смејем, само би то жалосно смејање било.

Трећа појава.

Светислав. *Милан*.

Светислав. Здраво Милане!

Милан (ћути).

Светислав. Здраво Милане!

Милан (ћути).

Како је постала вест о зближивању краља Милана с Русијом? — Тако што је руски цар пошао међу козаке, а сваки зна, да је и краљ Милан — „козак“.

Избори посланика оиће само на 5 година, а ми смо тако почели свађу, као да ће трајати сто година.

Ђира. Како ли ће се Анђелић владати у погледу избора новосадског проте?

Спира. Чујем да ће овом приликом усвојити начело немешања. То јест он се у изборе неће мешати, ако и дотичне општине усвоје начело немешања, те изберу Немеша.

П у с л и ц е.

○. Дошло време да ни једна сила неће да прими на се одговорност за окупацију Босне. Још ће изићи, да је сама Босна крива, што је окупацију од бога измолила.

△. Сад ће се посланици бирати на пет година. Све једно. Мађарски шовинизам био је и до сада напет.

∞. За Анђелића веле да му је пријала промена ваздуха. (Како би му тек пријала про-

Светислав. Хеј Србине! (Пева.) Што ћутиш каменита стено!

Милан. Па здраво баш хоћеш!

Светислав. Но, но, но, но! Што си тако нешто на кратко насађен?

Милан. Еј мој Светиславе, лако је теби, ти си сретан.

Светислав. А који ђаво теби фали?

Милан. Ето шта ми фали, запleo сам се у љубавне вигове те се сад никако не искобељах.

Светислав. А мајсторе! Дакле нешто из мора љубави?

Милан. Јест и ја се сад борим на том узбурканом мору, грцам — а скоро да ћу се и удавити.

Светислав. Еј наопако, па држ' се добро за мене!

Милан. Слаб је то ослонац мој Светиславе.

Светислав. Па шта је дакле то у ствари?

Милан. Неверство!

Светислав. Неверство?

Милан. Неверство да! (страшно неверство! Дописује се са неким Бранком, договара се са њиме о неким по-тајним састанцима, а овамо ми се претвара да ме љуби, да ми је верна. О, та то је грозно!

Светислав. Та то је ужасно!

Милан. У земљу човек да пропадне.

Светислав. То јесте додуше.

мена начела, промена ћуди, промена страсти, — кад би то могућно било — или бар стална промена(да) по ко каквом скривеном намастиру.

¶. Пештански „Лојд“ већ се био опријатељио са помисли, да ће у Србији доћи Ристић на владу. Сад се мало каје што се затрчао. Али то Ристићу ништа не шкоди.

△. Белгиски радници и кад ништа не раде, они и онда нешто кују — страјкују.

¶. Наш народ вели: „пишти као змија у процепу“. — И ми имамо свој најновији процеп; само што у њему не пишти змија наше невоље, већ анђео наше среће.

∞. Бан Хедервари хвали се како су га у Срему лепо дочекали кад је туда пропутовао. (А ко је још о томе сумњао да у Срему нема довољно окретни званичника, који своју кору хлеба чувају.)

□. Лако је бану пропутovati своју државину; тешко му је одпутovati. А онда би тек видео право весеље.

○ ○ ○. Новосадска српска читаоница неће више да држи српски лист „Глас Истине“. Новосадска читаоница била је увек у гледна, — али овом приликом не желимо да се и друге српске читаонице на њу угледају.

Милан. То ли су моји планови?!

Светислав. То ли куле по ваздуху?!

Милан. Колико сам испио досад чаша љубавне сласти . . . . .

Светислав. И колико чаша руменог винца.

Милан. . . . а сад да испијем чашу јада.

Светислав. Јест. и то још до дна.

Милан. (Очајно.) И ти ми се подсмеваш, у место да ме тешиш.

Светислав. Хајд добро, могу те ја баш и тешити, ако хоћеш на пример: (пева.)

„Ако са вреда миља
За момом гинеш млад,
А мома неће ништ'
За твој да знаде јад!
Неверним клетим сузама,
И ледним осмехом
Побуди јато жеља ти
У срцу рањеном
Промисли се на пиј!
И рујно винце лиј!
Та цео живот, цео свет
Санак је само, санак клет!

Милан (узима шешир и обојица иду напоље, уз светислављево: па пиј!

Бука. Ти, Шука, седиш у Са-
лајвармеђи, па је си ли чуо оне
најновије нар. песме о „лић Вуче-
тићу“, о „Пилату разбијеном по-
лићу“, о „карактерима првога ре-
да“, о „Томићу уз кога је цео
свет“, о „Политовом Ништа“, о
„високом гледишту“ и т. д.

Шука. Нисам их чуо певати, ал сам их читао
штампане.

Бука. Ал шта велиш на ову песму :

Пада киша, пада лед,

Димитријевић Миша блед —

Шука. Ја знам и зашто је блед.

Бука. Па за што?

Шука. За то, што му је презиме дугачко, па су
га једва угурали у седмосложан стих; и тако сад нико
неће веровати, да је то народна песма, да је народ
наједаред постао тако рђав стихотворац.

Шарени шљунци.

I.

Мала Олгица има обичај да свако јело што на
стол дође с' прстима дира. Једном када је мати купус
на стол донела, хтеде Олга дирнути, мати је удари
по руци и рече јој: крмачица једна, зар је то лепо
да са прстима купус дираш: А шта си ти онда била
кад си купус са ногама газила, рече Олгица.

II.

Иста Олгица дотрчи једном к' мени вајкајући се
рече: отац, бува ме сврби, ја потражим и нађем јој
једну повећу буву, и убијајући је рекнем: ао колика

Четврта појава.

Бојана.

Бојана. Отишао је. Хо, како сам ти се сплела, што-
год слажем, одмах ме ухвати. Е, а зар он баш мора све
знати, где ти само њега! Но није баш ни од мене лепо,
што му нисам рекла истину, што сам му лагала? Зар он
да не зна, што ја знам. Не то није лепо од мене. Па сад
може још и посумњати. . . . Баш сам ти ја неблагодарно
створење. Само да је ту, одмах би му рекла, ко ми је пи-
сак. Рекла би му, да тај Бранко није нико други, него
Шаца, о коме сам му толико приповедала. Не би ни мама
знала ко је тај Бранко, само кад бих јој хтела показати
писма, та ко би и помислио да је Шаца постао Бранко;
е ал тако је то кад се човек заљуби, одмах тражи да све
што је у њега проза, све то претвори у појезију, па онда
ни само име не може проћи на миру, одмах Шаца буде
Бранко, од Бранка Бранивој, од Бранивоја Бране. Тако и
наш Шаца постаде Бранко. Не би се нико сетио ко је и
шта је — па ето ни мој Милан — али он је добар, добар
као добар дан, све ће он то мени опростити.

(Свршиће се.)

је да јој продам кожу: Када сам пред вече кући
дошао запита ме Олгица: Отац, а шта си ми купио.
Нисам ништа рекнем јој ја. А она ће речи: Па зар
ниси прод'о кожу.

III.

Када је Олгицина мати фуруну паложила и на-
бацала виново чокоће да горе па рече: О ала то
чокоче смрди, речи ће Олгица: не смрди чокоће, смр-
ди „филоскела“ (хтела је да каже филоксер.)

„М а ј с т о р и ј а!“

Кад у „биргу“ седи пијаница Аца
обичн. је онда: „ресто“ од — новаца;
па кад пијан — трештен, на клупи задрема,
о поласку кући, ни спомена нема! . . . .
Јадна снаша Каја, много с тога пати,
па још доста пута *батином* јој плати:
њену љубав верну; — њене сузе вреле;
(кад би Ацу бесног ражалити хтеле);
јер је Аца „вајте“ погане и љуте,
не слуша ни *бога*, а камо ли — *скуте!* . . . .
За то јадна Каја дању — ноћу плаче,
док се и њој мис'о спасоносна заче:
како да га кући доведе без вике,
(а да само њене не тиче се „*кике*“)
Једне мрачне ноћи, пије Аца љуто,
по столу је вино широм свуд просуто,
разишли се скоро сви остали гости,
ал' Аце се крчмар не мож' да опрости!
Пије, пева, луна песницом по столу,
шта је до сад смако, било б' доста вољу,
ал' на кућу своју ни помисла нема,
већ ено га суст'о, . . . на поче да дрема . . . .
у то јадна Каја сад у крчму ступи,
али неће залуд језика да тупи,
већ полако приђе иза леђа Аци,
па му *неко* *уже* око паса бади,
обмота га њиме и два и три пута,
(крчмар знаде шта је, зато мирно ћута).
Сад полако опет ено тражи врата
с *ужетом* у руци — сиротица Ката, . . .
. . . . На пољу је везан Ацин „*руђа*“ стари,
на њему су узде, врпце и улари,
сад привеза Ката *уже* за „*кајасе*“,
па потера најлак' риђушу преда се . . .
. . . . Дремљив Аца глете! у једаред скочи, . . .
звера . . . блене . . трља успаване очи;
хоће да се силом стола још придржи,
ал' *надмоћна сила*, баш га нека држи!
отима се Аца, псује . . виче . . кара . . .
види како крчмар, врата већ отвара,
али он баш неби кући још да креће;
јест; ал' *мора! мора!* . . *овде нема: неће!*
кад га нека моћна *невидљива* сила
вуче с оног места, њему тако мила! . .
Какви—ли га дуси то са собом вуку? . .
не види им лица, не види им руку;

па ипак се мора полако да креће
не пита га нико: *хоће л' или неће!!!* . . .
Већ је на соваку, у голој тами,
он, (и тако мисли) *ноћни дуси* сами.
Разишло се брзо, вино му из главе,
па страхотне мисли лубању му гњаве:
вештице! и море! . . . дуси и вамири!!!
(јадни Аца ено и у *мраку* жмири)
па кораком ситним иде, а све хуче
јер га „*оно нешто*“ непрестано вуче! . . .
Међу тим је риђа и пред кућу стао,
чим попусти уже, а пијанац пао
у сред неке брље, баш код свога стана.
Ту би јадник леж'о до белог дана,
не смејући тужан ни да право дише,
доста му је било не, треба му више!)
кад *случајно!!!* дође; . . . гле'те само: Ката, —
а он наоко страшљив, руке око врата
„Избави ме Кајо' сад из ове беде,
да ме само зловне компије не гледе!
Сад ме води кући, па *тако ти поста*,
од пијанства мога, данас имам доста
кад и *ноћни дуси* негодују с тога
биће ваљда воља творца небеснога:
да се 'канем пића, ината и гада,
с кога и ти јадна доста пута страда;
па да и ја будем, *као други људи*;
ако не одржим! . . . *Бог нека ми суди!* . . .
Сиротица Каја само сузе лије,
одмотала уже, (ноћ јој пос'о крије)
подигла је лако свога красног мужа
да се више као „прасац“ не каљужа,
сместила је Ацу, да одмори кости; —
сад ће увек бити кућевни јој гости:
мир и љубав лепа, берикет и слога,
па се сети Каја милостивог Бога;
па му срцем пуним благодари сада;
што јој срећу даде, тако изненада! . . .

Морал.

Ето опет пример као сунце сија .
„ништа боље није, него: „*мајсторија!*“
па још кад се роди у *жениној глави*,
„*мајсторија!*“ свију, то је „*ремек!*“ прави! . . .
С тога ваљда и ја водем тако жене, —
ал' на жалост оне не маре за мене,
Не питају оне шта ми срце снева, —
Него сам им брига деведесет лева.

Др. Назбулбуц.

Разматрања беспослена човека.

I.

Та крајње је и време, што се већ само изменило!
Све којешта до сад. Поледица, клизавица — падавица;
вејавица, лапавица — кијавица! Зар има ту правога „ви-
ца“! Али има га и пак. Ноћ је дугачка, у седам сати се
тек нешто види а сутра дан се можеш прекрасно „излуф-
тирати“.

То сад отпада све. Није вредно ни засести у крчму,
јер свити одмах. Још ћемо морати бити солидни сви.

Међу тим, ова трава напредује прекрасно. Како јед-
нако расте! Ехе! Та ено их, који косе . . . Дрва цветају,
дбунови цветају — ала је дивно и слатко то младо зеле-
нило и шаренило. И ветар је ударио у неку кол-арију;
та зефир је, а песници су га већ давно узели под аренду
те га дотераше красно. И кишица кад пада, а она све по
нежној арији зефиревој, па пошупскује, па поплускује, па
је топла, па је плодна, е мислиш, и новосадском Шнебелу
би истерала косу на ћелавој глави.

По пијаци пуно цвећа: љубичица, јоргована, ђурђи-
ца, ротквица, проколе, руже, салате, младог лука, смрчака.
Иде се горе доле — тврдица се бар може цабе намири-
сати; ако је повеликог носа, може понети и нешто мири-
са кући, те тамо на одломке уживати.

Кад се изађе из вароши почиње тек уплив пролећа.
По стазама миле црвићи, по ваздуху лете бубице а баш
и бубе, по брљама крекећу жабе, по гранама певају
тице. . . .

Гле само ону ливадицу! Ала неспретно скакућу јањ-
ци око својих матери; па како блеје, па кад стоје, ала
мудро гледе, баш као онај магарац, који на леђима носи
чобанов сав пртљаг. Али не са свим. Та они су невино
глупи, а магарац је свесно глуп, знајући какав сој заступа.

Али на конкуренцији тога умнога стања има још по
које животињско чељаде. Они се пилићи не могу баш ра-
чунати ту. Како трче, хм! Колико времена треба човеку,
да пође ногом, па и онда често, врло често посрне. А овај
пиљез трчи и храни се сам! Лепе животињице! Онако
спретне.

Но сви гушчићи као су још слађи, бар су смешнији.
Изгледају као повелика, „шетајућа се“ жуманчад. Па како
глупо гледе, кад извију врат! Па како торочу! Ситно,
бого моја, ситно; али и из њиховог грлашца извирује про-
леће. Па опет њима неће ништа помоћи. Доћи ће они под
нож, па у пећ, па на сто; кажу, да вино прија на печено
гушче.

Чудни су чувари. Квочка пргава, све нешто квоча и
дречи, и сваки час је на другом месту. А гусак? Он до-
стојанствено гледи свој подмладак, и кад кад тек само
иструмбетира који нескладан крик.

На пољани се трљају дечурлија, раскопчана, запу-
рена, знојавна — једва дакћу. Овде јури лопта кроз ваз-
дух, овде пиљцика. Вика на све стране. А девојчице, с
торбицама у руци, стоје смирено, гледе и — завиде де-
чадима. Где који се клипанчић марваши пред њима: та
мушкарац је, има чакшире и јачи је.

На оној широкој ледини тамо опет уплив пролећа:
солдате јуре на све стране. Велбаба оштро командује, све
зврји по ваздуху. Хоће ли бити рата? У пролеће је човеку
кожа тесна, тукао би се нешто, а драживашака има доста,
којима је зазорна слога.

А љубав?

Хм!

Да ли да говорим и о њојзи?

Други пут.

„Фрајла Тинка“.

I.

„Фрајла“ Тинка има срце меко
живци су јој као восак сами,
страшљива је што већ бити може,
не сме жива остати у тами.

II.

Све се боји некаких страшила
ноћних мбра, вештица и чуда,
јел'те да је ово глупост права? . . .
је л' те да је фрајла Тинка луда? . . .

III.

Та кад лању пред „зрцало“ стане
па погледи шта јој оно каже
а од тог је не подићу мрави,
. . . . . верујте ми — све остало лаже. . . .

Др. Казбулбуц.

Научио српски.

Покојни наш доктор, кад је дошао к нама није знао ни бекнути српски. Прву ће посету правити у једној српској кући, у коју је био позват. Кад ступи унутра, запита домаћицу (наравно мађарски) ко је болестан? Домаћин седи код фуруне па рече: ја кашљем а затим мало лакше жени: кажи и ти кашљеш, а после опет упре прет у дете и рече: и он кашље. Лекар само гледи у све редом ал туби добро шта овај каже. После мале церемоније напише им рецепт, каже им на прете како ће се владати па отиде.

Од болесника оде управо у варошку кућу, па још с' врата весело рече бележнику: Јошка! знам већ српски. Да чујем одговори Јошка, а он поче: „ја кашљем, ти кашљеш, он кашље. Е добро је, Пишта одговори Јошка, нећеш умрети луд.“

Б.

Мудрост.

„што је рува, на мени је!“
„што је крува, у мени је!“
реко неки стари.

Ја додајем јоште нешто,
ма да није тако вешто,
али то не мари.

Нису лоше, осим крува,
или осим нужног рува,
још и друге ствари,
које нису за одело
а стомак их баш зацело,
не може да свари!

ал су сваком нужне преко; —
те су ствари, Ја би реко:
„фортунини дари!“

јер где ових брате нема,
ту је цела горња тема:
голо: „lari—fari“!!!

Др. Казбулбуц.

Девет, баба у кревет.

Није прошла ни година дана шта ли, а наш доктор боље говори српски него матори доктор (чива) што је ома после буне дошао к нама.

Једаред му дође једна баба, древна пијаница. Како је већ доцкан било стане лунати у прозор мислиш помамила се. Устане доктор, отвори врата и пусти бабу унутра, која се тако налуштила неке „батакурњаче“ — да се једва држала на ногама. Види доктор одма с ким има посла, па не даде баби ни да изговори, него покаже јој три прста па рече: „баба, седам, осам, девет — баба у кревет, па је истура на поље.“

Б.

Чика Која.

„Нек се жени, ко год хоће“,
вели чика Која,
„ја се гнушам тога лажног
змијинскога соја! . . . .

А ко оно ономадне
пред олтаром стоја? . . .
Чини ми се, чини ми се . . .
то је чика Која!!!

Др. Казбулбуц.

Поделили лек.

Други пут опет буде позван исти доктор у једну просту кућу, где су и домаћин и домаћица у кревету болни лежали.

Кад је дознао шта им фали, а уједно је видио и да је сиротиња велика — намисли да им више препише да не мора сваки дан долазити; напише дакле рецепт па рекне: добићете једну медицину за пиће, а једну опет маст за мазање, ал није казао, које ће се пити, а којим ће се од њих мазати. Није пропустио опоменути их да ако имају стакло и теглу какву за маст — вели — биће и с отим јефттиније, па за тим оде.

Жена дозове дете и рекне му да донесе испод шупе неки стари кечег, даде новце детету и пошље га у апотеку. Апотекар прими рецепт, прочита а на кечег се насмеје и запита дете: „оћеш пуно?“ аха! мисмо сироти дајте тушта!

Кад је било готово, прилепи неку цедуљу на кечег (шарену) и даде детету заједно с' медицином. Како је изишло на поље, дете одлепи цедуљу па тури у џеп. Кад дође кући даде матери. па оде на игру. Жена оће да је паметнија од мужа, устане, с' тешком муком, одреши стакло па рече: најпре ћемо ово испити, понда ово појести. Човек ћути па слуша. Жена за тим натегне стакло, па: кло, кло, кло — испије више од полак, а оно друго пружи мужу. Овај зажмури те испије на искап и рекне: „О мај, баш сам загасио жећ!“

Док је он то испио, жена већ пробала маст, ал јој се не допада па рекне човеку: ово ја морам истопити, овако има јаку сагу. — Што ти драго одговори муж, а она изађе у кујну, наложи мало ватре, изручи маст из кечега у тигањ и растопи је. Досети се још, те и две прженице испржи, за тим унесе унутра и почну умакати. Поједу све,

и почну чекати нестрпљиво „резултат“. Једаред ће жена из свог кревета рећи: „о еј човече, мени је канда већ боље. Та и мени би било канда боље да нисам толико јео, ал овако канда ми је цигља у стомаку.“

Б.

Болесни Паја.

„Ако се предигнем, па не буде рата“,
вели самом себи оболели Паја,
„одма ћу да идем дигод са солдата
али само тамо — изван окршаја“!

Др. Казбулбуц.

Одговори уредништва.

„Одборска седница у Б.“ Има у томе опису и што је смешно, ал више је жалосно. Кад би ми то штампали, још би „Н. Доба“ могло прештампати, па из тога не би изводило оно што треба, него би од тога ковало оружје против наше автономije. — Не замерите што налазимо да је боље ако не штампамо.

Уредништво овога листа преселило се у нов стан. Молимо администрације оних листова, који нам се шаљу у замену, и свакога ко има што да нам пише, да одсада овако адресује:

Dr. Jov. Jovanović

Wien

Hernalser Gürtelstrasse, № 9.

Новије књиге,

послате уредништву на приказ

Оцене и прикази Николе Марковића у Новом Саду. Српска штампарија дра Светозара Милетића. 1887. Стоји 20 новч.

Рад великог бирачког збора целокупне српске нар. слободоумне странке. У Новом Саду, Српска штампарија дра Свет. Милетића. 1887.

РЕД ШЛОВИДАБЕ.

Пошт. лађа 1887. до
од 24. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОГИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУНЧУКА-ВАРНЕ: недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 23. марта 1887

ОДПРАВНИШТВО.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

О Г Л А С И.

Може се добити преко сваке књижаре.
Ваш је сада изашло 13. издање
МЕД. САВЕТНИКА ДР. МИЛЕРА
најновије дело о слабости, о немоћним живцима, о последицама греха младости и т. д. Шиље се за 60 нов. у поштанским маркама дискретно.
КАРЛО КРАЈКЕНБАУМ, у Брауншвајру.
(Carl Kreikenbaum, Braunschweig.)

Сезона од 1 маја до конца октобра.

Пошта и брзојав.

ЛЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе се извреним и ненадкрљивим успјехом код хрон. реуматизма мишића и зглоба, код свих хрон. екеудата, болести живца и коже гливобили, обће тјелесне слабости и хрон. упале материце.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређени, изврстне гостионе, циене изванредно низке и по области установљене, собе почамши од 60 н. купељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насада и перивоја, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека.

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручбу колодвору или пароброду у Сисак. — Купалиштни проспект може се на захтев од купалиштне управе добити.

Топуско, месеца априла 1886.

Урош Вурдеља,
закупник купатила.

2-2

Бернхард Тихо у Брину

Krautmarkt N. 18.

5-20

(у сопственој кући) шиље са наплатом у натов:

1000 рестлова од камгарна, 6 мет. 40 см., за потпуно мушко одело, за прње . . . . . 3 ф.	1000 рестлова бринске чоје, 3 ¹ / ₄ мет. за потпуно мушко одело 4 ф. 50 н.
Десет мет. кашмира од полувуне, 100 см ш. у свима бојама за читаву хаљ. 5 ф.	Један ком. кућевног платна ⁴ / ₄ , 29 ¹ / ₂ Веч. р. 4 ф. 50 н. ³ / ₄ " " " 5 ф. 50 н.
Десет м. индијског фола, полак вуна, дупло широко, за читаву хаљину . . . 5 ф.	Један к. румбургер оксфорда 29 ¹ / ₂ Веч. р. најбоље каквоће . . . 4 ф. 50 н.
Десет м. броширане материје, особите каквоће, 60 см широко . . . 3 ф. 50 н.	Један ком. Шифона врло добре к. 30 Веч. р. 5 ф. 30 н. најбоље каквоће 6 ф. 50 н.
Десет мет. „драјдрата“ врло трајно. . . 2 ф. 80 н. најбоље каквоће 4 ф. 50 н.	Један к. King-Webe, 30 Б. р. поти. ³ / ₄ б. нег пл. 5 ф. 80 н. најб. каквоће ³ / ₄ б. 6 ф. 50 н.
Десет мет. материје за хаљине или за недоруво (шларок), 60 см широко најновији десен 2 ф. 50 н.	Гарнитура од јуте, састоје се из 2 криваче покривача и 1 покриваче за стол, са фрон. унаоколо 3 ф. 50 н.
Десет мет. вуненог рипса у свима бојама, 60 см широко за хаљину 3 ф. 80 н.	Гарнитура од рипса, 2 покривача за кревет и 1 за сто, са квасл. (ројт.) 4 ф. 50 н.
Десет мет. вунене „Веиге“ дупло широко, за читаву хаљину . . . . . 8 ф. 50 н.	Рест од Ћилима за патос 10-12 м. дугачак, врло трајан, красан десен 3 ф. 50 н.

■ Мустре и ценовници шаљу се бесплатно и франко. ■